

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

SQL Server

Part: Indexing & Transaction

آزمایشگاه پایگاه داده

استاد درس: حمیدرضا رمضانی

h.ramezany72@gmail.com

انواع INDEX

- ساختاری است در SQL که موجب بازیابی سریع اطلاعات خواسته شده، در یک جدول می شود.
- B-tree

- برای ساخت Index از یک یا چند ستون جدول استفاده می شود که به آنها، Index Key و Key Columns گفته می شود.

انواع INDEX

▪ Index ها در SQL Server به دو دسته کلی تقسیم می شوند
▪ Clustered Indexes

1. در هر جدول فقط یک Clustered Index وجود دارد
2. داده ها بر حسب Clustered Key مرتب می شوند
3. برای دسترسی به داده ها در گره های برگ نیازی به اشاره گر نداریم (داده ها مستقیم در گره های برگ ذخیره می شوند)
4. مرتب سازی و ذخیره داده ها بصورت فیزیکی **می باشد**
5. با افزودن کلید اصلی به جدول بصورت اتوماتیک یک Clustered Index بر روی جدول ایجاد می شود

▪ Non-Clustered Indexes

انواع INDEX

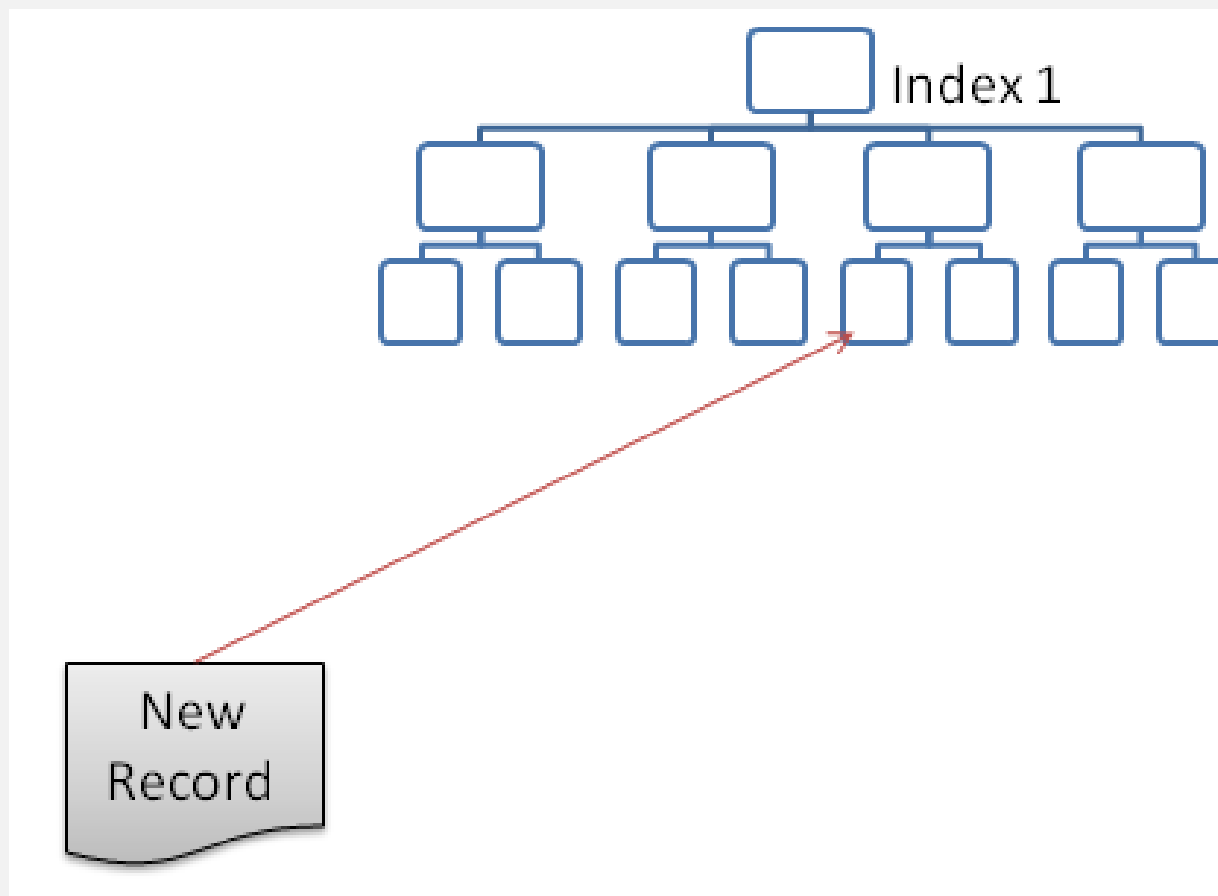
Non-Clustered Indexes

1. مرتب سازی و ذخیره داده‌ها بصورت فیزیکی **نمی‌باشد**
2. در سطح گره‌های برگ در B-tree اشاره‌گری به داده‌های اصلی تشکیل می‌شود.
3. محتوای صفحه‌های برگ شامل اشاره‌گری با یک شماره صفحه و یک شماره سطر می‌باشد
4. تعریف چندین Non-Clustered Index در یک جدول ممکن می‌باشد
5. امکان تعریف بصورت ساده و ترکیبی از ستون‌ها می‌باشد
6. حداکثر می‌توان ۲۴۹ Non-Clustered Index بر روی یک جدول داشت

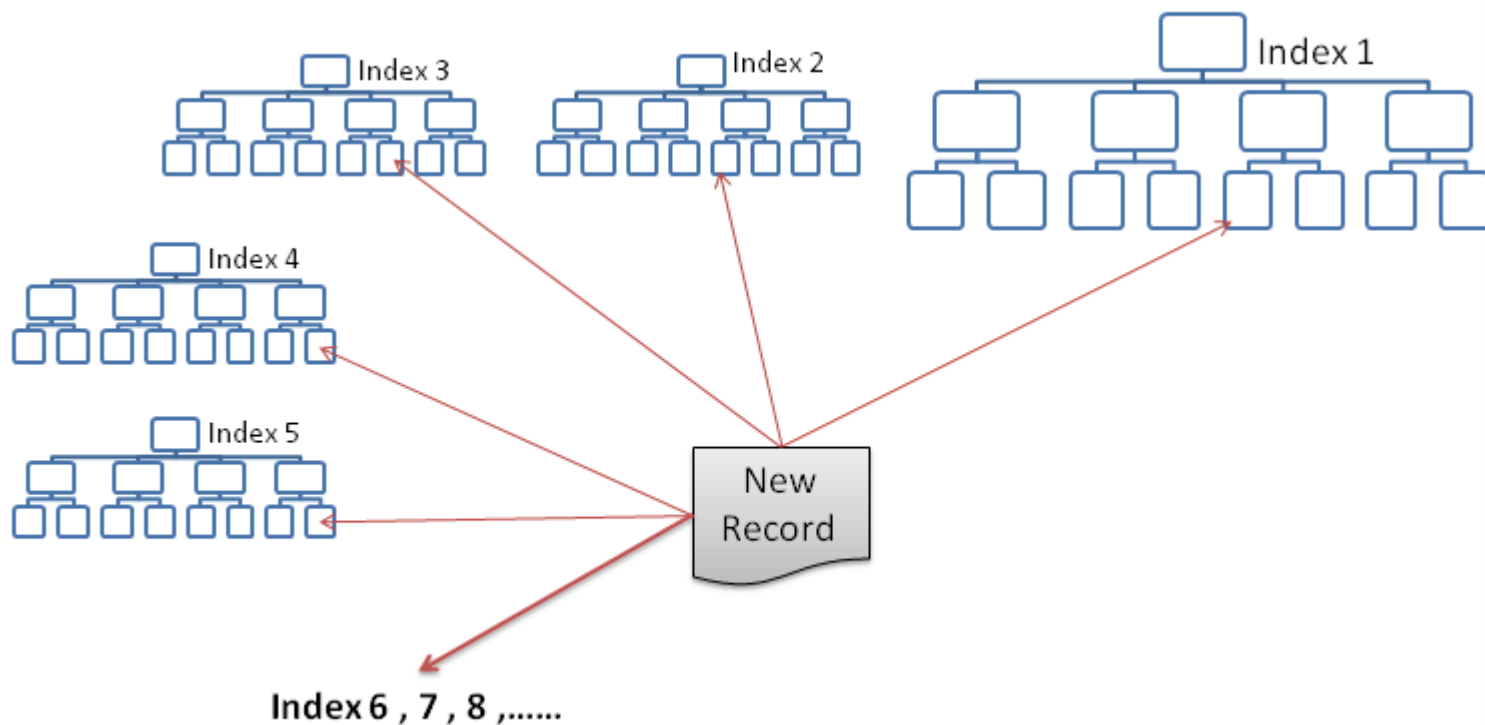
قالب کلی تعریف INDEX

نام Create [Unique] [Clustered | Non Clustered] Index
(نام ستونها) نام جدول یا دیدگاه ON
[With [pad_Index] [,] FillFactor = x]

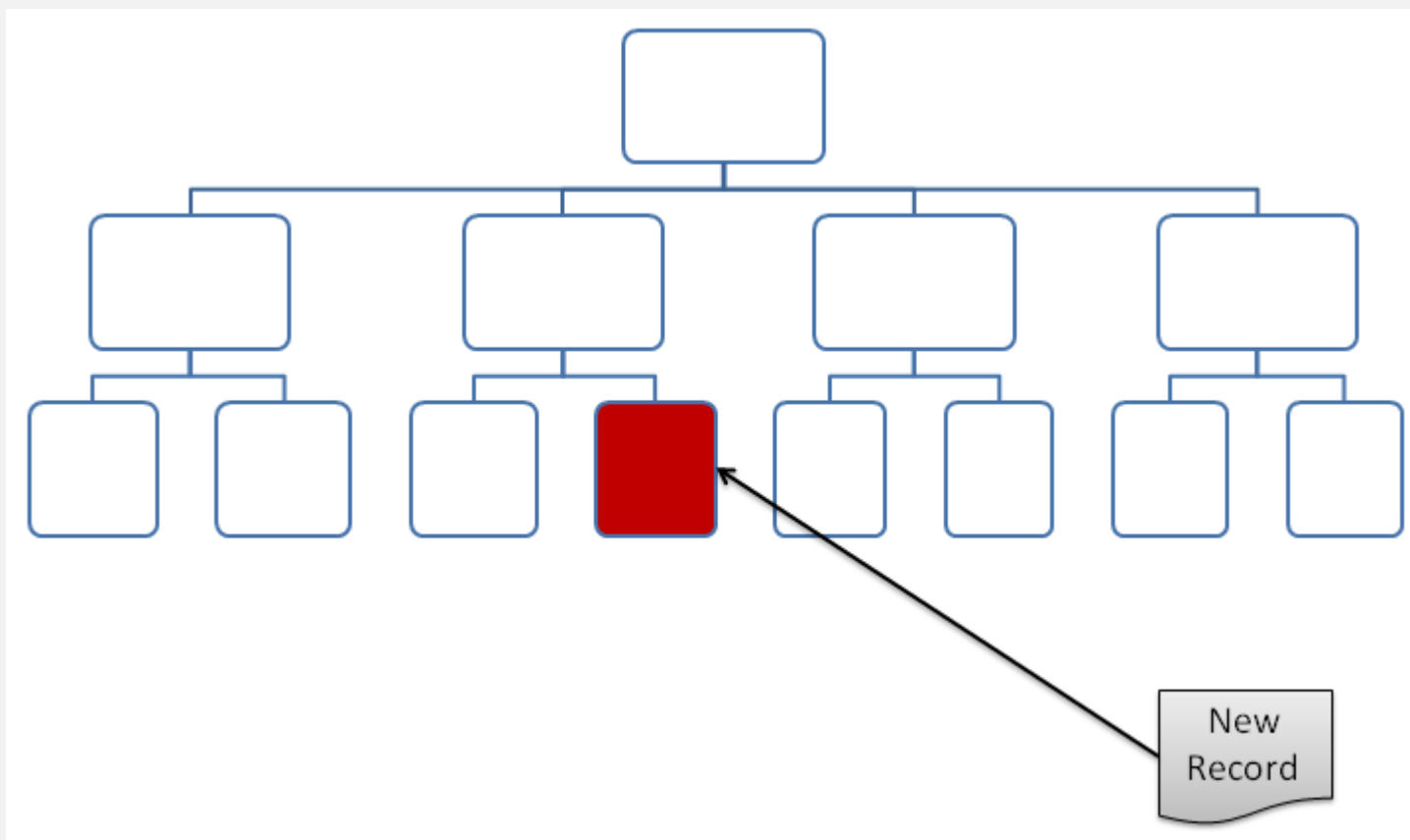
مقدمه‌ای بر پارامترهای *INDEX*

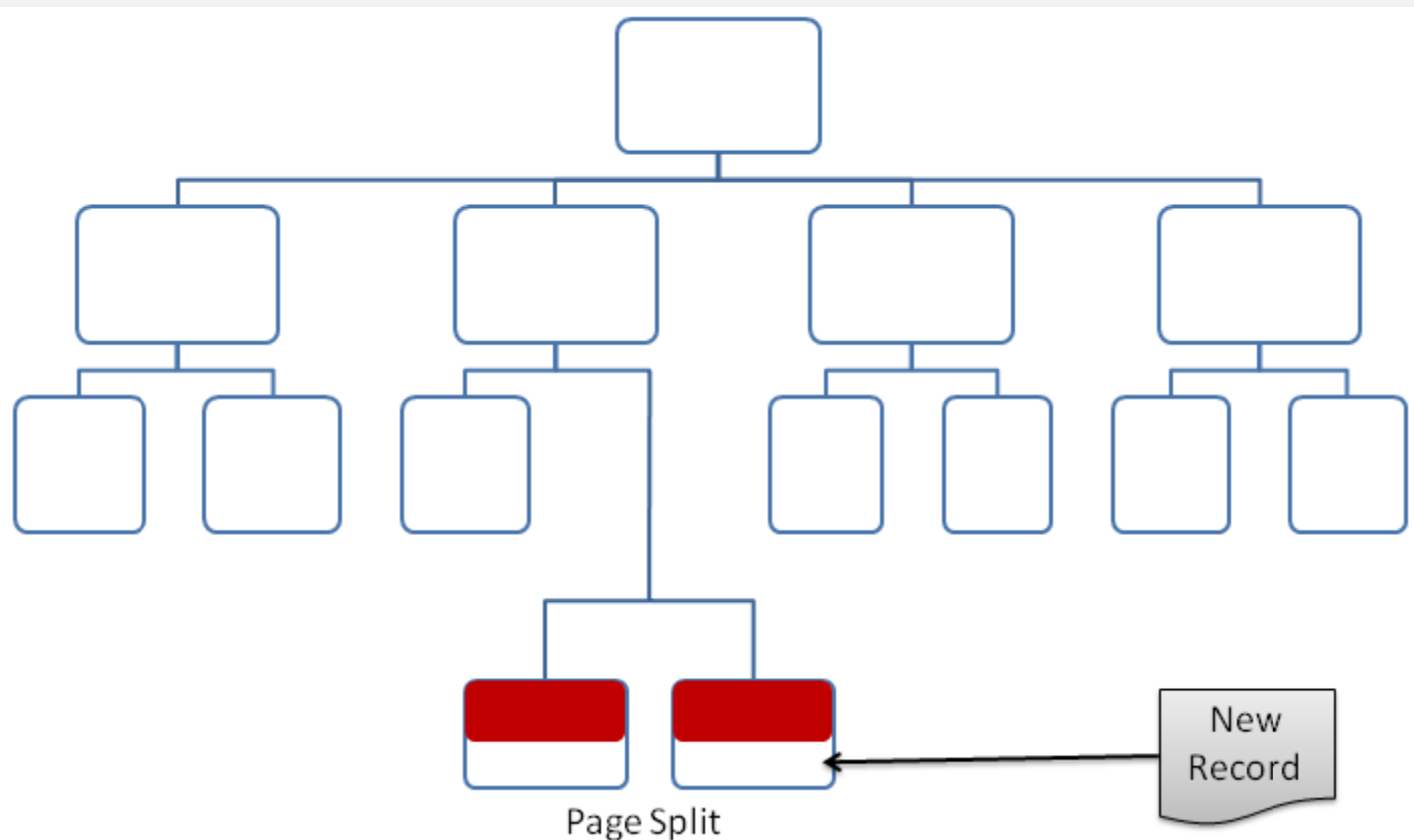
مقدمه‌ای بر پارامترهای INDEX

مقدمه‌ای بر پارامترهای *INDEX*

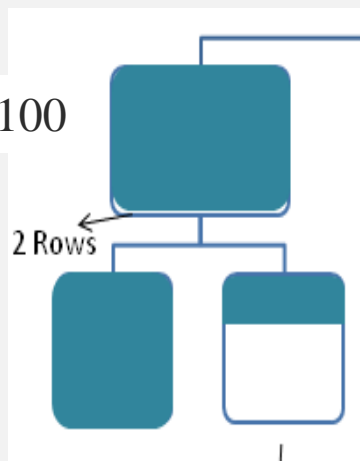
مقدمه‌ای بر پارامترهای INDEX

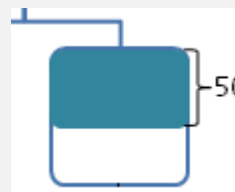
قالب کلی تعریف INDEX

نام Create [Unique] [Clustered | Non Clustered] Index
(نام ستونها) نام جدول یا دیدگاه ON
[With [pad_Index] [,] FillFactor = x]

Fillfactor = 0 or 100

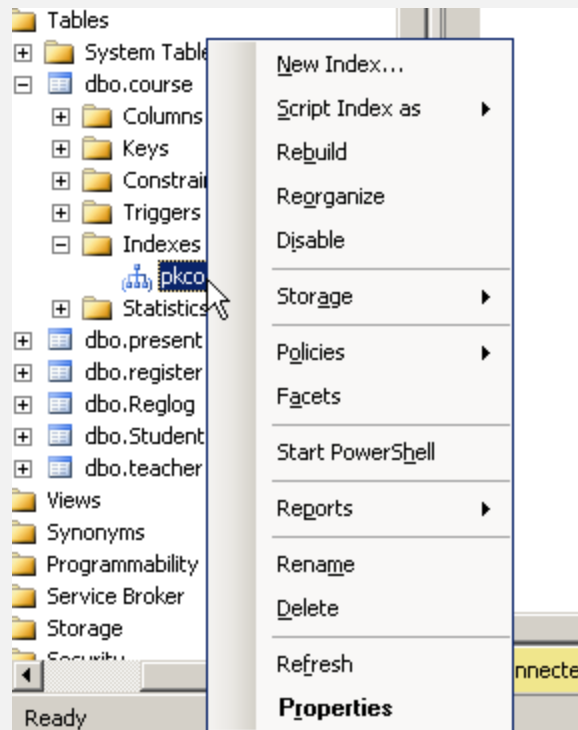
Fillfactor = 50

ایجاد INDEX بصورت گرافیکی

آزمایشگاه پایگاه داده

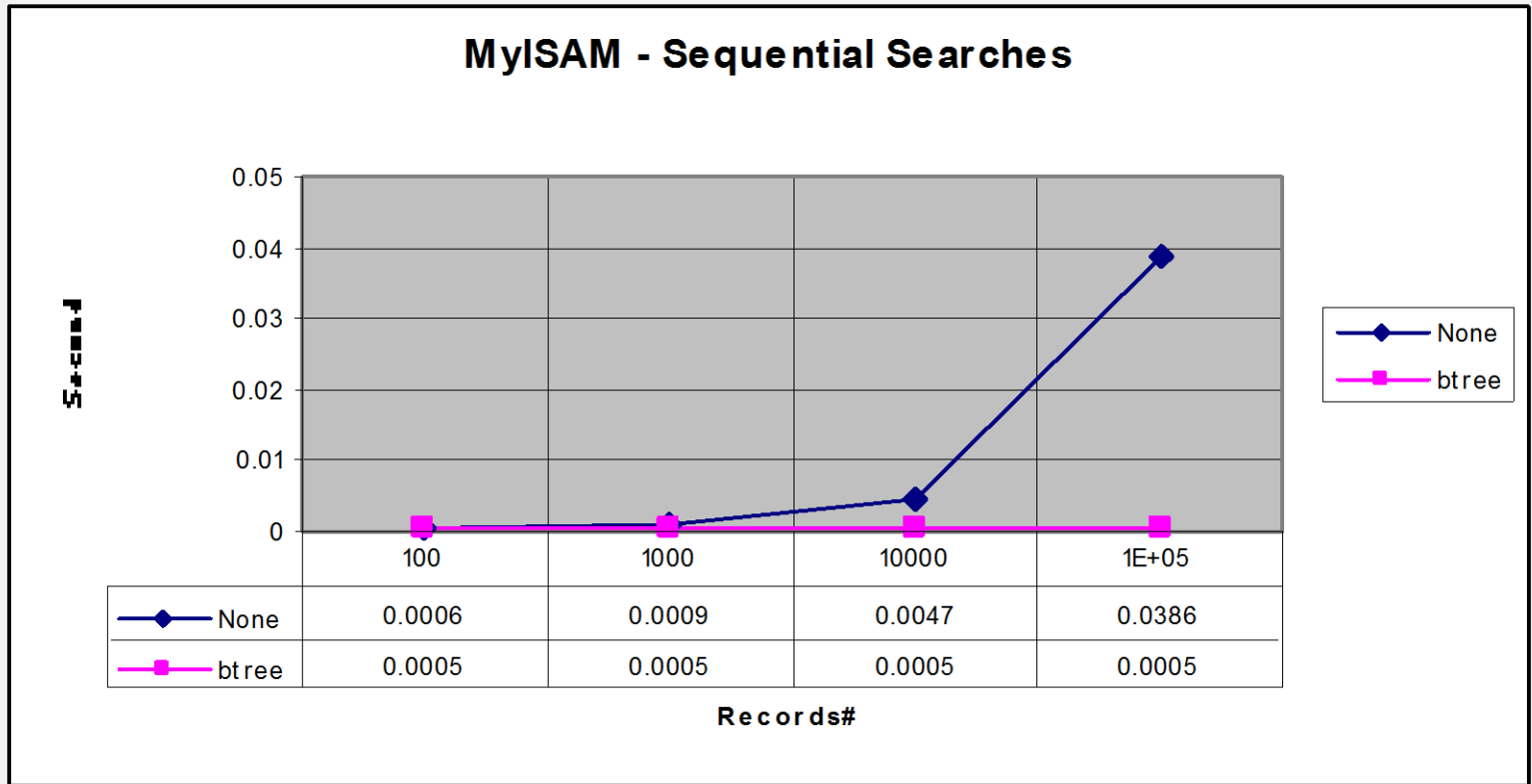
حمیدرضا رمضانی

کارایی استفاده از INDEX

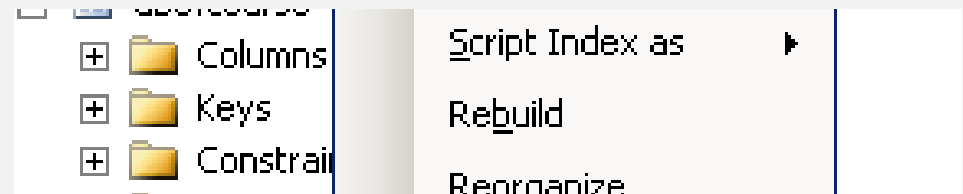
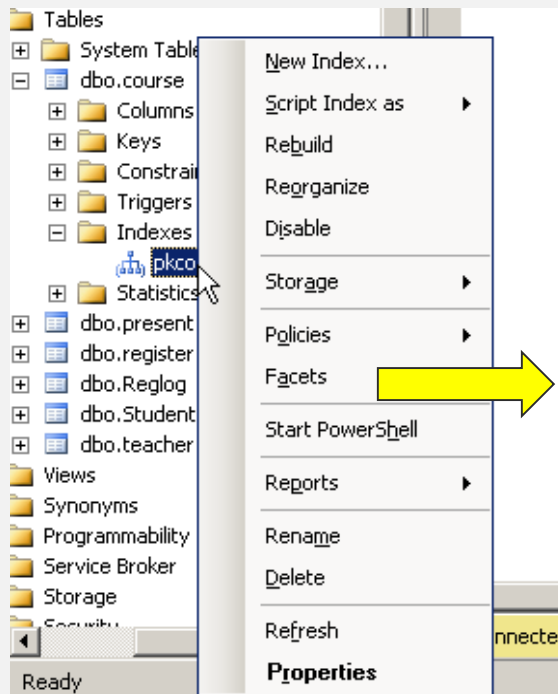
آزمایشگاه پایگاه داده

حمیدرضا رمضانی

REBUILD INDEX

▪ گرافیکی :

آزمایشگاه پایگاه داده

حمیدرضا رضایی

تراکنشها در SQL Server

به مجموعه‌ای از دستورات که می‌بایست یا همگی با هم با موفقیت اجرا شوند و یا هیچ‌کدام اجرا نشوند، تراکنش گفته می‌شود. تراکنش‌ها باعث حفظ جامعیت داده‌های ذخیره شده در بانک اطلاعاتی می‌شوند.

مزایای اصلی استفاده از تراکنشها در بانک‌های اطلاعاتی که مختصراً ACID نامیده می‌شوند، به شرح زیر هستند:

(1) **Atomicity (تجزیه ناپذیری)**: تعریف دستورات در قالب یک فعالیت عملیاتی را به صورتیکه یا کلیه عملیات با هم اجرا شوند و یا هیچ‌کدام اجرا نشوند را Atomicity می‌نامند.

(2) **Consistency (پایداری)**: یک تراکنش، پس از خاتمه، می‌بایست داده‌ها را در یک وضعیت پایدار قرار دهد، به عنوان مثال در یک بانک اطلاعاتی رابطه‌ای، پس از خاتمه یک تراکنش، کلیه قوانین جامعیت داده‌ها، بایستی به داده‌های تغییر یافته توسط تراکنش اعمال گردد و همچنین ساختارهای داخلی داده‌های ذخیره شده مانند Index ها بایستی پس از اعمال تغییرات بازسازی و به وضعیت پایدار برسند.

(3) **Isolation (جدا سازی)**: در هنگام کار با تراکنش‌ها، یکی از مهمترین موارد، امکان دسترسی همزمان یک یا چند کاربر به یک منبع داده مشترک است. تغییرات در یک تراکنش همزمان می‌بایست از تغییرات در تراکنش همزمان دیگر، جدا باشد.

تراکنشها در SQL Server

(4) **Durability (مقاومت یا دوام)** : یک تراکنش پس از خاتمه می‌بایست دارای تاثیرات دائمی و ماندگار باشد. این بدان معنی است که عدم سازگاری ناشی از خرابی سیستم مانند قطع Power یا قطع شبکه و ... توسط تراکنش قابل کنترل و تصمیم‌گیری باشد.

در SQL Server سه دسته امکانات برای رسیدن به اهداف فوق وجود دارد :

- (1) امکانات قفل‌گذاری (Locking) که محیط را برای رسیدن به Isolation مناسب، مهیا می‌سازد .
- (2) امکانات واقعه‌نگاری (logging) که در صورت هر نوع خرابی ناشی از سیستم عامل، شبکه، سخت افزار، برق، یا حتی نسخه بانک اطلاعاتی، با شروع مجدد، وضعیت داده‌ها را به حالت قبل از شروع تراکنش باز می‌گرداند و در جهت رسیدن به Durability بکار گرفته می‌شود .

- (3) امکانات مدیریت تراکنشها (Transaction Management) که اصولاً جهت پیش برد اهداف Atomicity و Consistency بکار گرفته می‌شود . در واقع پس از آغاز، یک تراکنش، بایستی بطور موفقیت آمیزی خاتمه یابد، یا اینکه نسخه جاری مدیریت بانک اطلاعاتی، همه داده‌های تغییر یافته در طول تراکنش را به وضعیت قبل از شروع تراکنش باز گرداند .

تراکنشها در SQL Server

در هنگام بروز هر نوع خطا در هنگام اجرای یک تراکنش، عملیاتی تحت عنوان Recovery آغاز می شود .
عملیات Recovery معمولاً توسط SQL Server مدیریت می شوند که Automatic Recovery نامیده می شود . این عملیات خود سه دسته هستند :

۱- با شروع مجدد سرویس SQL Server

۲- با درخواست کاربر و اجرای دستور Rollback

۳- سرویس خودکار مدیریت تراکنشها

SQL Server هنگام شروع یک تراکنش، وضعیت جاری را در فایل های Log ذخیره، و چنانچه نیاز به بازیابی بود، در هنگام Recovery، اطلاعات مورد نظر را از فایل های Log بازخوانی می نماید .

انواع تراکنشها در *SQL Server*

دو دسته اصلی از تراکنشها در *SQL Server* وجود دارند :

۱- Single Transactions

۲- Distributed Transactions

دسته اول تراکنشها، فقط روی یک بانک اطلاعاتی قابل استفاده هستند. در صورتیکه حوزه عملیاتی یک تراکنش بیش از یک بانک اطلاعاتی باشد، بایستی از دسته دوم تراکنشها، استفاده شود. در این حالت حتی این امکان وجود دارد که تراکنشها بر روی دو *Server* نیز استفاده شوند. این امکان با استفاده از سرویس

MSDTC (Microsoft Distributed Transaction Coordinator) قابل انجام است .

انواع تراکنشها در *SQL Server*

سه دسته اصلی از تراکنشهای *SQL Server* Single Transactions وجود دارد :

۱- تراکنشهای خودکار Auto commit Transactions

۲- تراکنشهای صریح Explicit Transactions

۳- تراکنشهای ضمنی Implicit Transactions

دسته اول تراکنشهای خودکار :

این دسته از تراکنشها، توسط *SQL Server* و در هنگام اجرای دستورات Insert، Update و Delete آغاز می شوند . در صورت موفقیت آمیز بودن و عدم وجود خطا بصورت خودکار Commit می شوند و در غیر اینصورت عملیات آنها، لغو می گردد .

آزمایشگاه پایگاه داده
حمیدرضا رمضانی

انواع تراکنشها در SQL Server

Begin Transaction → شروع تراکنش

دسته دوم تراکنشهای صریح :

این دسته از تراکنشها، دارای نقطه شروع و خاتمه مشخصی هستند .

به شکل مقابل توجه کنید :

Commit Transaction → موفقیت آمیز بودن تراکنش

Rollback Transaction → Automatic Recovery

مثال :

Begin Transaction → نقطه شروع

Begin Try
Insert Into Content (...)
Values (...)

Insert Into News (...)
Values (...)

Commit Transaction

End Try

Begin Catch

RollBack Transaction

End Catch

نقطه خاتمه

SAVE POINT

Begin try

Begin transaction

T-SQL Command 1

Save transaction S1

T-SQL Command 2

Commit transaction

End try

Begin catch

Rollback transaction S1

Commit transaction

End catch

انواع تراکنشها در SQL Server

دسته سوم تراکنشهای ضمنی:

این دسته از تراکنشها، شباهت زیادی به تراکنشهای صریح دارند، با این تفاوت که یکبار Begin می شوند و می توانند چندین بار commit شوند.

شروع تراکنش صریحاً توسط دستور Begin Transaction تصریح نمی شود و تراکنشهای ضمنی با دستور زیر فعال یا غیر فعال می شوند :

Set Implicit_Transactions {On|Off}

Set Implicit_Transactions ON

T-SQL Command

T-SQL Command

Commit Transaction

T-SQL Command

T-SQL Command

Rollback Transaction

Set Implicit_Transactions OFF

انواع تراکنشها در SQL Server

مثال :

```
Use [Lab-SimpleCMS]
Declare @ID Int
Begin Transaction
Begin Try
    Insert Into [Content]
        Values (1,GetDate(),'SQL Server 2008 Released')
    Set @ID = SCOPE_IDENTITY()
    Insert Into News
        Values (@ID,
            'New Version of SQL Server Is Released ,.... ' ,
            GetDate() ,
            DateAdd(Month,1, GetDate())) ,
            1)
Commit Transaction
End Try
Begin Catch
    Print Error_Message()
    RollBack Transaction
End Catch
```

تمرین

- بانک اطلاعاتی برای پرواز ایجاد کنید – Flight D.B
- جداول زیر برای آن ایجاد کنید: Ticket & Reserve
- تعدادی پرواز درون آن درج کنید.
- Stored Procedure بنویسید که رزرو بلیط F.K
F.K در هر دو جدول ثبت شود.
- Stored Procedure بنویسید که کاربر بتواند بلیط خرید شده را در هر دو جدول کنسل کند.

Ticket Table	
Column Name	Data Type
<u>Tno</u>	Varchar(50)
Passno	Varchar(50)
Fname	Nvarchar(50)
Lname	Nvarchar(50)
Fno	Int
Fdate	datetime

Reserve Table	
Column Name	Data Type
<u>Fno</u>	Int
<u>Fdate</u>	Datetime
Source	Varchar(50)
Target	Varchar(50)
Capacity	Smallint
Number	smallint